

Razne stvari.

Drobtine.

(Kruh) je najpotrebnejši vsakdanji živež. Mati ga mesi iz pšenične ali rezone moke in ga peče v krušnej péči. S pripravljanjem kruha se največ bávi pekar. Hlebec je okrogel ali podólgovat. Ima skorjo in sredico. Skorja je terda, zgoraj rjava, spodaj bela. Sredico objemlje skorja. Skóžnjasta (luknjasta) je in perhka. Čim perhkejši je kruh, tem okusnejši je in zdravejši.

(Mleko) nam daje krava in koza. Mleko je tekoče, mastno in neprozorno. Barve je bele ali višnjavkaste. Opresno mleko je sladko, staro pa kiselkasto. Mleko jémo in pijemo. Za otroke je mleko najzdravejša pijača. Na mleku se naredí smetana (verhnja), iz katere se nareja puter ali surovo maslo. Iz mleka delajo tudi sir.

(Redilna snov.) Sto funtov graha ima 93 funtov redilne snovi, pšenični kruh 80 funtov, goveje meso 35 funtov, grozdje 27 funtov, korun 25 funtov, črešnje 25 funtov, breskve ravno toliko, jabolka 17 funtov, hruške 16 funtov, korenje 14 funtov, jagode 13 funtov, zelje in repa po 8 funtov. Vidi se iz tega, da sta grah in pogača najtečnejša človeška hrana.

(Pomerznena okna.) Vsakdo vé, da se skozi pomerznena okna nič ne vidi. Temu se lahko pomaga, ako se ravnamo po Rusih. Rusi namreč vzamejo gobo, jo pomočijo v vodo, v kateri so nekoliko kuhinjske soli raztopili, ter operó pomerznena mesta na oknih. V malo minutah se okna otajajo, voda se odteče in skozi okna se zopet vidi.

(Da v noge ne ozebeš) je zelo dobro, ako nosiš dvojne nogavice; od spodaj pavolnate in čez te volnene. Stori tako in nij se ti treba bati prehlajenja!

Kratkočasnice.

* Nek kmet je vprašal cigana: „Oj cigane, povej mi, da li cigani tudi govedino jéste?“ Cigan odgovori: „Oj Bože moj! kako bi mi cigani govedino jedli, ker so voli tako skopi (dragi)?“ „A kaj pa jeste?“ ga vpraša dalje kmet. „A drobiž, drobiž, to je, piščance, gosčice (goske), račice, purice, to je naša ciganska jed“ odreže se cigan.

* „Cigan! hočeš li graha ali fižola?“ vprašala je gospodinja nadležnega cigana. „Kumica, dajte mi gražula, gražula“ (graha in fižola) odreže se cigan.

* Dva prijatelja sta si kupila konja. „Kedar bom jaz jahal,“ reče prvi, „boš ti hodil, a kedar boš ti hodil, bom pa jaz jahal.“ Drugi je bil s to pogodbo popolnoma zadovoljen.

* Nek bogatin je zgubil svilnat robec ter reče svoji ženi: „Pojdi, in daj oklicati, da sem zgubil robec, a reci, da je bil robec pavolnat, kajti drugače ga ne bi dal nazaj, kedór ga je našel.“

* Prvi dan po novem letu je nek učitelj svojim učencem srečo voščil, rekoč: „Želim vam srečo za novo leto, pa da boste v prihodnjem pridnejši in poslušnejši nego ste bili v pretečenem letu.“ Najpridnejši učenec vstane ter se g. učitelju v imenu svojih součencev zahvali sè sledečimi besedami: „Tudi mi Vam vse to iz serca želimo.“

I. Uganka v pismenih.

Preložite sledeča pisma (čerke) tako, da dobite ravno iste štiri besede, ako versto berete od zgoraj navzdol, ali od leve na desno.

O L L O

T E K S

V K E P

O L L O

Pisma morajo biti zložena tako, da beseda v prvi versti pomeni nevarno zver, ki tudi po naših krajih živi; beseda v drugi versti koristno domačo žival; beseda v tretji versti naj pové to, kar se je s prvim januarjem ponovilo, in v četrti versti znano hišno orodje. X.

II. Uganka.

(Priobčil Fr. Tomšič.)

Katera li je tista pot,
Ki vsemu svetu znana,
Enaka vidi se povsod,
Od zvezd oblesketana,
Objema že tisoče let
Višine in globine;
Le če vesoljni mine svet,
Tud' ona ž njim izgine.
Dasi je neizmerno dolga in široka,
Po njej ne hodi živa noga, bič ne poka.

III. Besedna uganka.

(Priobčil J. Petermann.)

Okusne naredim jedi
Če tri mi zloge kdo pusti;
Če prvi zlog odzameš mi
Po ustih nosite me vsi.
Še eno čerko vzemi proč
Pa boš brez mene imel noč.

(Rešitev ugank in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev treh rebusov v prilogi 12. lista lanjskega „Vertca“.

1. Rebus.

Vertec izhaja vsak mesec enkrat na celi poli.

2. Rebus.

Navada je železna srajca.

3. Rebus.

Boljša bobova slama kakor prazne jasli.

Pervi jih je rešil in darilo prejel: Iv. Tomšič, učenec 4. razreda II. mestne ljudske šole v Ljubljani.

Dalje so vse tri rebus prav rešili: Gg. France Kljun, feldvebelj v Ljubljani; Ivan Kosi, učitelj pri sv. Lenartu pri Vel. nedelji; St. Pirnat, petošolec v Ljubljani; J. Groselj v Ljubljani.

Gospodičine: Olga Haring v Čermonlji; Viktorija Valentič na Opeini; Albina Pirc v Teržiči in Pepica v Ljubljani.

Pervi in drugi rebus so rešili: Gg. Janez Kuštrin, kurat v dolnji Tribuši; Jos. Levičnik učitelj in Iv. Dominik, zdravnik v Železnikih; samo prvega je rešil g. Prostoslav Podkrajšek v Prestranecku.

Slovstvene novice.

Pred nekaj dnevi je prišel na svetlo tudi II. zvezek „Bršljana“, ki izhaja v Zagrebu. Ta zvezek je prinesel zopet raznoličnega podučno-zabavnega gradiva v desetimi podobami. Cena mu je 25 kr. (S poštino 27 kr.) — Kedor se želi herlaščine po lahkem potu naučiti, naj seže po njem. T.

„Mali računar“ se zove knjiga, ki jo je spisal Gregor Sommer, c. kr. okrajni šolski ogleda v Celovci. Ker se po tej knjigi otroci po jako lahkem potu naučijo računati, priporočamo jo ne samo učiteljem, nego tudi našej slovenskej mladini. T.

LISTNICA. Gg. T. K-e v Terstu: Vašo računsko nalogo prinesemo prihodnjč. — P. G. v Gorjah: Pesnicam je treba še nekoliko poprave; prišlo pa bode sčasoma vse na versto. Srečno novo leto! — Slavno katoliško društvo v Gorici: Naročnino smo prejeli. — Jan. Kl. v Šentjerneji: Naročnino prejeli. Serčen pozdrav i od naše strani! — Franjo Šentak na Vranskem: poslano 3 gl. za 1873. leto smo prejeli; 40 kr. je bilo preveč, pa vam je smo vpisali za leto 1874.